

Filosofia ja taustaa

Tulevaisuuden kampuskirjasto tulee toimimaan kampusalueen ytimenä, jonka ympärille rakennetaan opettamiseen ja asumiseen tarkoitettut toiminnot. Kirjastosta tulee oppimisen, tiedon jalostamisen ja jakamisen kehto, joka tukee tilaratkaisuillaan hyvinvoivaa, sosiaalista ja motivoitunutta opiskelijaa.

Konseptin taustalla on työryhmän uskomus siitä, että vastapainona yhä ärsykerikkaammalle ja nopeutta vaativalle maailmalle ihminen kaipaa tasapainoksi yhä enemmän hiljaisuutta ja rauhaa, joka mahdollistaa keskittymisen ja sisäänpäin kääntymisen osana tiedon omaksumista, jalostamista ja ymmärtämistä. Tätä uskomusta tukee yleismaailmallinen megatrendi - ihmisten tarve rauhoittumiseen ja ärsykkeiden tietoinen karsiminen osasta arkielämää sekä empiiriset kokemukset ihmisten vastarinnasta, kun kirjastoista on haluttu tehdä yleisesti äänekkäämpiä tiloja. Ihmiset eivät ole valmiita luopumaan kirjastoon perinteisesti liitetystä ominaisuuksista hiljaisuudesta ja rauhasta, päinvastoin uskomme, että näiden ominaisuuksien tarve yhä korostuu.

Akussa toteutuu kaksinapaisuus ja nämä kaksi toisilleen vastakohtaista maailmaa – äänekäs, avoin, kova, nopea, sosiaalinen, ärsykerikas bittimaailma sekä hiljainen, pehmeä, suljettu ja rauhallinen tutkijankammio. Siirtymätilana toimii ympärivuotisesti luonto, maailmoiden väliin rakennettu talvipuutarha ja toisaalta kirjastoa ympäröivä luonnonpuutarha.

Akku mahdollistaa ympärivuorokautisen oppimisen tuomalla kirjaston yhteyteen kaikki opiskelua tukevat toiminnot (liikuntapalvelut, ravintolan, kaupan, nukkumatilat, seurustelutilat, luonnon) kirjaston yhteyteen. Näin poistetaan opiskelijan tarve poistua kirjastoalueelta ja keskeyttää päivän opiskelut mahdollisesti kokonaan. Ympärivuorokautisuus kasvattaa tilojen käyttöastetta ja mahdollistaa opiskelun ja tilojenkäytön opiskelijan yksilöllisten tarpeiden ja rytmin mukaan.

”Opiskelija voi varata itselleen tutkijantyöpisteeseen edellisenä päivänä ja hän voi piipahtaa kesken opiskelupäivän jumpassa, siirtyä lukemaan tai tekemään töitä koneella aurinkoon kirjaston ulkopuutarhaan. Opiskelija voi jatkaa intensiivistä opiskelua yksin tai ryhmässä 24h-tiloissa, jonka yhteydessä he voivat illastaa opiskelijakeittiössä.”

Tilakonsepti

Akku jakautuu hyvin karkeasti jaoteltuna neljään päätilaan, bittimaailmaan, luontoon, tutkijankammioon ja tukitiloihin, jotka voivat sijaita joko em. tilojen ympärillä tai muissa tasoissa. Tukitiloja ovat henkilökunnan tilat sekä liikuntapalveluiden ja kaupan käytössä olevat tilat.

Tilakaaviosta on leikattavissa läpi kaikkien päätilojen ns. 24h-tilat, jolloin osa kaikista tiloista on eristettävissä muista tiloista ympärivuorokautiseen käyttöön. 24h-tilat mahdollistavat ympärivuorokautisen työskentelyn tutkijankammiossa tai avoimissa ryhmätyötiloissa, levon lepodivaaneissa, ruoanlaiton opiskelijakeittiössä sekä mahdollisesti 24h punttisalin ja kioskin/kaupan palvelut. Myös opiskelijoiden lukolliset kaapit sijaitsevat 24h-puolella

1) Bittimaailma

Vastaanottotiski, hakupadit ja jättinäyttö. Pääsisäänkäynti kirjastoon tapahtuu bittimaailmasta, jossa kävijän ottaa vastaan palvelutiski ja jättinäyttö, joka toimii kaikkien kirjaston sidosryhmien ja operaattorien yhteisenä tiedotusväylänä. Palvelutiskillä tarjotaan henkilökohtaista palvelua ja tai voidaan käyttää itsenäisesti tiskillä kiinteästi käytettäviä tai mukaanotettavia kirjaston Padejä.

Ryhmätyötilat. Bittimaailman puolella sijaitsee kaikki kirjaston ryhmätyötilat. Niissä on valittavissa, joko täysin avointa ryhmätyötilaa, jossa visuaalista yksityisyyttä saadaan säädelyä haluttaessa itse laskettavalla katoksella

sekä täysin suljettua ryhmätyötilaa ryhmätyökopeissa. Lisäksi ryhmätyötilojen yhteydessä on avoimet ja äänekkäät tietokonepisteet, jonka yhteydessä toimii perusaukioloaikoina jatkuva henkilökohtainen IT-tuki.

Kokoontumis- ja tapahtumatila. Bittimaailman keskiössä on amfiteatterimainen syvennys, joka aukeaa ja on helposti lähestyttävissä kaikista suunnista. Tila on eristettävissä lasisilla taitto-ovilla yksityiseksi ja äänieristetyksi. Kun tilassa ei ole erityistä avointa tai yksityistä tapahtumaa (kirjailijahaastattelua, konserttia tai opiskelijakunnan

kokousta), toimii se yleisenä kokoontumistilana, jossa voidaan tehdä töitä, sosialisoida, syödä eväitä jne. Amfiteatterissa on toinen megascreen, jota käytetään tapahtumien ulkopuolella kirjaston sidosryhmien asioista tiedottamiseen.

Ravintolamaailma. Opiskelijaravintola tarjoaa viihtyisässä avoimessa ravintolamaisessa ympäristössä opiskelijahintaista ja ravitsevaa ruokaa. Kahvila, jossa on myös perinteisten paperi- ja sähköisten lehtien lukupiste, jatkuu saumattomasti ravintolasta omana tilanaan rentoine lepotuoliryhmineen.

Opiskelijakeittiö vastaa opiskelija tarpeeseen saada ravitsevaa ja edullista ruokaa joko kirjaston ruokalan tarjoamien ruokien vaihtoehtona ja ravintolan aukioloaikojen ulkopuolella. Kodinomainen ruoanvalmistus ja ruokailu edistävät uudella tavalla myös opiskelijoiden välistä verkostoitumista ja sosiaalisuutta ja tuovat esim. ryhmätyöiltä uuden ulottuvuuden.

2) Luonto

Kirjastoa ympäröivä ja valvonnallisesti kirjaston tiloihin sisältyvä **luonnonpuutarha** mahdollistaa rentoutumisen, virkistytymisen ja työskentelyn ulkoilmassa opiskelupäivän aikana.

Mahdollisimman avoin ja lasinen **talvipuutarha** mahdollistaa elävästä luonnosta ja luonnon elvyttävästä vaikutuksesta hyötymisen ympärivuorokautisesti. Talvipuutarha toimii sisätiloissa äänekkyyden ja dynaamisuuden kannalta neutraalina siirtymätilana bittimaailmasta tutkijankammioon. Talvipuutarhassa on pöytäryhmiä niin vapaamuotoiseen ryhmätyöhön, ruokailuun kuin lueskeluunkin.

3) Tutkijankammio

Kokoelma ja tutkijan luku- ja työpisteet. Tutkijankammion keskiössä on kokoelma, jonka kirjahyllyrakenteet, niiden asetteluratkaisu ja sen sokkelomaisuus luovat sisälleen puoliyksityisiä tiloja. Näihin tiloihin, sopukoihin, on integroitu työpisteitä ja niihin voi pysähtyä epämuodollisesti oleskelemaan ja ottamaan itselle lueskelutilan irtotuolin kanssa.

Leposeinä ja divaanit. Kokoelman aukeaa leposeinäke, jonka leveillä selkänojallisilla lavereilla voi makoilla ja lueskella istuma- tai makuuasennossa. Lavereilla voi ottaa torkkupeiton kanssa myös nokkaunet opiskelun lomassa. Divaanit tarjoavat mahdollisuuden asteen muodollisempaan rentoon lueskeluun ja lepoon. Divaanit jäävät myös 24h puolelle muun kirjaston sulkeutuessa.

Luku/työpisteryhmä. 24h-puolelle tutkijankammioista jää myös työpisteseinä, jolla on rivissä yksittäisiä työskentelypisteitä. Yksityisyyttä tuo puolikorkea seinäke työpisteiden välillä.

4) Tukitilat

Konseptia tukee, mikäli **myös liikuntatilat että kauppa olisivat edes osittain yhdistettävissä kirjaston 24 h tiloihin.**

Värit ja materiaalit

Bittimaailman värejä ja materiaaleja kuvaavat vaaleus, klinisyys, luonnon materiaalit, läpinäkyvyys, värien kuulaus, pikselimäisyys. Päämateriaalit ovat lattiassa hiottu betonilaatta, seinissä ja katoissa valkoinen akustoiva kipsilevy, kalusteissa on käytetty valkoista Coriania, maalattua mdf-levyä ja betonia. Tekstiilien päävärit ovat neutraalit sekä kuulaat vaaleat sävyt ja tekstuureissa on luonnon karkeata pikselimäistä rouheutta kontrastina sileille pääpinnoille.

Talvipuutarhan kolme päämateriaalia ovat betonilattia, viher-/istuinryhmäkalusteiden ruostumaton tummaksi käsitelty teräs sekä lasi. Materiaalit luovat neutraalin ja voimakkaan taustan luonnon vehreydelle ja kukoistuksella sekä kestävät suoran altistamisen vedelle.

Tutkijankammion värit ovat syviä, murrettuja ja päämateriaaleina pääpinnoissa on pehmeät ja akustoivat tekstiilit. Tilan päämateriaalit ovat tumma kokolattiamatto sekä akustoiva turvepaneeli ja sille kontrastina raakabetoni seinissä. Katto on akustoivaa maalattua kipsilevyä. Kalusteissa on käytetty massiivivenge

sekä wengeviilua sekä kirjahyllyissä munakoison väristä Coriania (Moss) ja työtasoissa tumman harmaata betonia. Tehosteena ja arvokkuutta tuomassa on mittatilausvalaisimissa kiillotettu messinki.

Konseptia tukeva tietotekniikka

Konseptia tukee bittimaailmassa jättinäytöt, jotka toimivat kaikkien kirjaston käyttäjien ja operaattorien yhteisessä käytössä olevina jättimäisinä ja interaktiivisina ilmoitusseininä, joiden viestiä on vaikea ohittaa vastaanottoaulassa tai amfissa istuessa. Bittimaailman 24h puolen rajaa merkataan laservalotaideteoksella.

Kirjaston oma Akku-aplikaatio mahdollistaa kirjojen saatavuus- ja sijaintitietojen tarkistamisen reaaliajassa kuten esim. ryhmätyökuutioiden tai tutkijan työpisteen varaamisen seuraavalle päivälle. Kirjan tarkan sijainnin tarkistaminen vähentää kirja etsiskelyä hiljaisessa kokoelmahuoneessa. Applikaation osaksi **luodaan kirjastonkäyttäjien yhteinen chat-foorumi**, jonka kautta voidaan myös kommunikoida kirjaston henkilökunnan (esim. IT-tuki) ja muiden kirjastossa olevien kanssaopiskelijoiden kanssa sähköisesti- ja hiljaisesti. Tätä kautta opiskelijat voivat pyytää tukea toisiltaan anonymisti kirjastossa opiskellessa esiin tuleviin ongelmakohtiin ja jakaa tietoa ja tutustua toisiinsa luontevasti myös yli suuntautumisrajojen.

Tutkijankammion ulkopuolella olevalta sähköiseltä kartalta nähdään ennen tilaan astumista, missä sijaitsevat vapaana olevat luku-/työpisteet sekä siitä voidaan tehdä varaus pisteelle. Käyttämättömien varausten tekijä menettää oikeutensa varausten tekoon.

Konseptuaaliset kalusteet

Loimi on akustoiva amfiteatteria rajaava ja merkkeava tilateos, joka akustoi tilaa ja siihen integroituu sisäänsä amfin valaistus. Loimen muotokieli toistaa pikseliteemaa.

Konstikas on kolmen lasiovin suljettavan ryhmätyökuution kokonaisuus, jonka muoto luo tilan yhdelle avoryhmätyötilalle sekä istuskelunurkkauksille. Konstikkaan lasiseinissä on käytetty kirjaston Akku-logokuosia luomaan näkösuojaa työskentelylle.

Koho on avoimeen ryhmätyötilaan suunniteltu valaisimena toimiva katos ryhmätyöpöydän päällä, jolla ryhmätyöskentelijät voi halutessaan itse säädellä ryhmätyöpisteen yksityisyyden tasoa laskemalla katoksen pöydän päälle tai pois. Se toimii sähköisellä vinsillä ja valaistuksen teho synkronoidaan säätymään katoksen korkeuden mukaan. Katoksella on akustoiva vaikutus tilassa, sillä se on verhoiltu ulkopuolelta akustoivalla kankaalla.

Sakara on kirjahyllykaluste, johon on integroitu kiinteä työpiste sekä kirjojen ja työpisteen valaistus. Sakaran muoto on hakenut inspiraation persialaisesta klassisesta suunnikkaan muodosta ja kalusteen muoto mahdollistaa useita mielenkiintoisia tapoja asetella hyllyköt kirjastosalin tilan mukaan, luoden aina kuitenkin yllätyksellisen ja sokkelomaisen tilan sisälleen. Sakaran muotokieli toistuu akustoivissa seinäpaneelissa.

Akkumulaattori on Metropolia kampuskirjaston logo. Se esiintyy silkkipainettuna Konstikas ryhmätyökuutioiden lasioivissa näkösuojana sekä bittimaailman ikkunapainnoissa brändäämässä rakennusta ulospäin ja tutkijankammion torkkupeittojen tikkauksissa.